

01.03.2021

Eduskunta
Lakivaliokunta

Lakivaliokunta tiistai 2.3.2021 klo 9:30 / HE 241/2021 vp / Asiantuntijalausunto

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt sisäministeriön poliisiosaston asiantuntijaa etäkuultavaksi. Oheisessa asiantuntijalausunnossa on arvioitu hallituksen esityksessä ehdotetun rikoslain muuttamisen vaikutuksia poliisitoimintaan.

Ehdotetut muutokset rikoslain 14 luvun määritelmäsäännökseen sekä rikoslain 40 luvun 11 §:n virkamiehen ja julkista luottamustehtävää hoitavan henkilön määritelmään ovat perusteltuja huomioiden uudistuksessa syntyvät hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät virkamiehineen ja julkista luottamustehtävää hoitavine henkilöineen. Perustettavaksi esitetyt uudet yksiköt tulevat päättämään taloudellisesti merkittävistä asioita ja vastaavasti ehdotuksessa kuvatut virkamiehet ja julkisia luottamustehtäviä hoitavat henkilöt tulevat päättämään merkittävistä kansalaisten saamista palveluista.

Edellä mainitut taloudelliset merkittävät asiat ja kansalaisten hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä saatavat palvelut ovat luonteeltaan sellaisia, että niissä koetut epäkohdat ja epäoikeudenmukaisuudet voivat lisätä poliisille tehtyjen tutkintapyyntöjen ja rikosilmoitusten lukumääriä.

Epäiltyjen virkarikosten määrä on melko vähäinen, joskin epäillyt virkarikokset ovat usein tavanomaista vaativampia tutkia ja tutkinnallisesti pitkäkestoisempia. Vuonna 2020 virkarikoksia kirjattiin yhteensä 505 kpl (virkavelvollisuuden rikkominen 417 kpl, virka-aseman väärinkäyttäminen 55 kpl ja virkasalaisuuden rikkominen 33 kpl). Rikos-epäilyjä poliittisia oikeuksia vastaan on kirjattu parikymmentä viimeisen kymmenen vuoden aikana.

On kuitenkin vaikeaa ennalta antaa määrällistä arviota mahdollisista virkarikosten lisääntymisestä ja mahdollisen määrän lisääntymisen vaikutuksesta poliisin työmäärään. Uudistuksesta mahdollisesti aiheutuva poliisin resurssien ja työmäärän lisääntymistä on seurattava ja mahdolliset lisäresurssit tulee huomioida poliisin määrärahoissa.

Lainsäädäntöneuvos Tiina Ferm